

Cijfers kinderopvang derde kwartaal 2016

1. Gebruik kinderopvangtoeslag

Tabel 1: Gemiddelde aantallen met kinderopvangtoeslag ¹²							
	2013	2014	2 ^e kwartaal 2015	3 ^e kwartaal 2015	heel 2015	2 ^e kwartaal 2016	3 ^e kwartaal 2016
Aantal kinderen (x 1000)							
Totaal ³	622	620	641	631	638	682	679
Kinderdagcentra	255	250	253	248	252	267	265
Buitenschoolse opvang	274	277	290	287	290	313	313
Gastouderopvang 0 t/m 3 jarigen	53	55	59	58	58	63	63
Gastouderopvang 4 tot 12 jarigen	52	51	53	51	51	54	53
Aantal uren per kind per maand							
Totaal	61.5	59.2	58.0	58.1	58.1	57.2	57.5
Kinderdagcentra	86.5	83.7	81.8	81.7	81.7	79.8	80.4
Buitenschoolse opvang	37.5	36.3	36.0	36.4	36.2	36.0	36.4
Gastouderopvang 0 t/m 3 jarigen	68.5	66.5	66.4	66.7	66.7	67.2	67.3
Gastouderopvang 4 tot 12 jarigen	43.0	41.7	40.7	40.9	40.8	39.6	39.6

Bron: Belastingdienst/Toeslagen, cijferbeeld oktober 2016, bewerking Ministerie van SZW

Het gemiddeld aantal kinderen dat gebruik maakt van kinderopvangtoeslag is in het derde kwartaal van 2016 in totaal licht afgenomen ten opzichte van het tweede kwartaal van 2016 (-3.000). Een daling tijdens de schoolvakantie is gebruikelijk (seizoenseffect). Voor de buitenschoolse opvang (BSO) en de gastouderopvang voor 0 t/m 3 jarigen) is het gebruik in deze periode echter gelijk gebleven. Ten opzichte van het derde kwartaal 2015 is het gebruik juist sterk toegenomen (+48.000 kinderen). De stijging is het grootst in de BSO (+26.000), maar ook de kinderdagcentra hebben te maken met een toename in het gebruik, namelijk +17.000.

Het aantal uren dat gebruik werd gemaakt van kinderopvang is licht gestegen in het derde kwartaal ten opzichte van het voorgaande kwartaal (+0,3 uur), maar ten opzichte van het derde kwartaal 2015 juist gedaald (-0,6). De daling is vooral te zien in de gastouderopvang voor 4 tot en met 12

¹ De cijfers van 2015 en 2016 zijn gebaseerd op de opgaven van aanvragers die nog wijzigen als gevolg van het definitief vaststellen van inkomen en gebruik. Voor 2013 en 2014 zijn vrijwel alle beschikkingen en onderliggende gegevens definitief.

² Bij gemiddelde aantallen (zie tabel 1) wordt een kind dat een bijvoorbeeld 1 dag in een jaar naar kinderopvang gaat waarvoor de ouders recht hebben voor kinderopvangtoeslag voor 1/365 meegeteld.

³ De som der delen is groter dan het totaal. Dit komt omdat een kind binnen een kalenderjaar van meer dan één type opvang gebruik kan maken (bijvoorbeeld gastouderopvang en kinderdagopvang). Voor het totaal aantal kinderen wordt zo'n kind één keer meegeteld.

jarigen (-1,3) en in de kinderdagcentra (-1,3). Het aantal uren dat wordt afgenomen in de gastouderopvang voor 0- tot en met 3-jarigen vertoont daarentegen een lichte stijging van 0,6 uur.

2. Netto arbeidsparticipatie ouders met jonge kinderen

Tabel 2. Netto arbeidsparticipatie vrouwen en moeders met jonge kinderen (in %)								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2 ^e kwartaal 2016	3 ^{de} kwartaal 2016
Vrouwen 15-64	68,7	69,5	69,6	68,7	68,7	69,2	70,1	70,6
Vrouwen 25-34	82,5	81,1	80,6	79,6	79,6	79,6	79,3	80,3
Vrouwen 35-44	79,2	77,9	79,0	78,1	77,6	77,0	78,0	77,8
Moeders (lid van ouderpaar)	76,6	77,3	77,7	76,1	76,6	76,7	77,2	77,9
Alleenstaande moeders	66,0	64,5	64,3	62,2	59,7	59,5	62,6	62,1
Moeders met jonge kinderen (0-11)	76,7	76,9	77,4	75,2	75,5	75,9	76,1	76,6

Bron: CBS

De arbeidsparticipatie van vrouwen blijft stijgen in 2016 ten opzichte van 2015. De stijging is het meest opvallend voor alleenstaande moeders, namelijk +2,6 procentpunt. De arbeidsparticipatie van vrouwen van 15-64 jaar (70,6%) en moeders (lid van een ouderpaar) (77,9%) ligt zelfs op het hoogste niveau sinds jaren.

Ten opzichte van het tweede kwartaal van 2016 daalt de arbeidsparticipatie van vrouwen van 35-44 en alleenstaande moeders wel licht ten opzichte van het tweede kwartaal 2016 (-0,2 procentpunt en -0,5 procentpunt).

Tabel 3. Netto arbeidsparticipatie mannen en vaders met jonge kinderen (in %)								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2 ^e kwartaal 2016	3 ^{de} kwartaal 2016
Mannen 15-64	79,6	79,8	78,9	78,1	78,6	79,0	79,5	79,9
Mannen 25-34	90,5	89,9	87,6	85,4	87,3	86,6	86,9	87,1
Mannen 35-44	92,5	91,6	90,5	88,1	88,9	89,1	89,8	89,5
Vaders (lid van ouderpaar)	91,9	92,0	91,0	89,6	90,9	90,4	90,9	91,0
Alleenstaande vaders	78,8	77,0	77,1	73,7	75,9	75,5	75,7	76,3
Vaders met jonge kinderen (0-11)	94,3	94,6	93,7	91,5	93,4	93,0	93,2	93,2

Bron: CBS

Ook de arbeidsparticipatie van mannen en vaders met jonge kinderen stijgt ten opzichte van 2015. Met name de arbeidsparticipatie van mannen van 15-64 jaar (+0,9 procentpunt) en alleenstaande vaders stijgt (+0,8 procentpunt). Deze groei is tevens ten opzichte van het tweede kwartaal van 2016 op te merken. Alleen de arbeidsparticipatie van mannen van 35-44 jaar daalt met 0,3 procentpunt en de arbeidsparticipatie van vaders met jonge kinderen (0-11) blijft gelijk in het derde kwartaal.

Tabel 4. Ontwikkeling in gewerkte uren van vrouwen en moeders met jonge kinderen (gemiddelde binnen de groep vrouwen met een baan van meer dan 1 uur, jaarcijfers)								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2^e kwartaal 2016	3de kwartaal 2016
Vrouwen 15-74	25,2	25,2	25,2	25,1	25,3	25,3	25,5	25,8
Moeders met jonge kinderen (0-11 jaar)	24,0	24,4	24,7	25,1	25,2	25,5	25,8	25,9

Bron: CBS

Sinds 2015 werken moeders met jonge kinderen (0-11 jaar) gemiddeld meer uren dan vrouwen van 15-74 jaar. Het aantal gewerkte uren van moeders met jonge kinderen blijft sinds 2010 stijgen en voor vrouwen van 15-74 zit sinds 2013 een stijgende lijn in het aantal gewerkte uren. Voor beide categorieën neemt het aantal gewerkte uren toe ten opzichte van het tweede kwartaal 2016 (+0,3 en +0,1). Ten opzichte van 2015 is de groei in uren respectievelijk +0,5 en +0,4.

3. Ontwikkeling gemiddelde uurprijs

Tabel 5: ontwikkeling gemiddelde uurprijs ⁴ ⁵ (in €)						
	2013	2014	2015	1 ^e kwartaal 2016	2 ^e kwartaal 2016	3 ^e kwartaal 2016
Gemiddelde uurprijzen voor maximering (tarieven ondernemers)						
Dagopvang	6,54	6,71	6,86	6,94	6,96	6,98
Buitenschoolse opvang	6,44	6,61	6,72	6,78	6,79	6,81
0- t/m 3-jarigen gastouderopvang	5,36	5,51	5,63	5,62	5,64	5,65
4- tot 12-jarigen gastouderopvang	5,32	5,46	5,60	5,60	5,61	5,62
Maximum uurprijzen						
Dagopvang	6.46	6.70	6.84	6.89	6.89	6.89
Buitenschoolse opvang	6.02	6.25	6.38	6.42	6.42	6.42
0- t/m 3-jarigen gastouderopvang	5.17	5.37	5.48	5.52	5.52	5.52
4- tot 12-jarigen gastouderopvang	5.17	5.37	5.48	5.52	5.52	5.52
Relatief verschil gemiddelde t.o.v. maximum uurprijzen						
Dagopvang	1,2%	0,1%	0,3%	0,7%	1,0%	1,3%
Buitenschoolse opvang	7,0%	5,8%	5,3%	5,6%	5,8%	6,1%
0- t/m 3-jarigen gastouderopvang	3,7%	2,6%	2,7%	1,8%	2,2%	2,4%
4- tot 12-jarigen gastouderopvang	2,9%	1,7%	2,2%	1,4%	1,6%	1,8%

Bron: Belastingdienst/Toeslagen, cijferbeeld oktober 2016, bewerking Ministerie van SZW

De tarieven in de gastouderopvang stijgen in 2016 minder hard dan in voorgaande jaren. Er valt een lichte stijging waar te nemen van 2 eurocent in de gemiddelde kosten van gastouderopvang voor 0 t/m 3-jarigen en 2 eurocent voor gastouderopvang voor 4 t/m 12-jarigen in 2016 ten opzichte van 2015. De tarieven voor de BSO en Dagopvang zijn gemiddeld genomen gestegen met respectievelijk 12 eurocent en 9 eurocent per uur in de eerste negen maanden van 2016.

⁴ Deze cijfers over de gemiddelde uurprijs zijn gebaseerd op de uurprijzen die ouders aan de Belastingdienst/Toeslagen doorgeven. Het is onduidelijk in hoeverre ouders een wijziging van de uurprijs altijd doorgeven en de uurprijzen dus volledig aansluiten bij de uurprijs die een kinderopvangorganisatie vraagt.

⁵ Het betreft de gemiddelde uurprijzen, waarbij gewogen is naar gebruik. Ter illustratie: de uurprijs van gebruikers die 60 opvanguren afnemen weegt drie keer zo zwaar mee bij bepaling van het gemiddelde als de uurprijs van gebruikers die 20 opvanguren afnemen.

4. Aanbod kinderopvang

Tabel 6: aantal kinderopvang- en gastouderlocaties								
	Jan. 2012	Jan. 2013	Jan. 2014	Jan. 2015	Jan. 2016	April 2016	Juli 2016	Okt 2016
Dagopvang	5.862	6.220	6.187	6.446	6.731	7.016	7.015	7237
BSO	6.735	6.682	6.417	6.336	6.418	6.460	6.495	6643
Gastouders	48.887	46.578	40.148	36.807	34.504	34.330	34.375	34.003

Bron: DUO rapportage Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen

Het aantal kinderopvanglocaties is toegenomen sinds 31 december 2015 en ook ten opzichte van het tweede kwartaal 2016. Voor de BSO-locaties geldt dat het aantal redelijk stabiel is gebleven in de eerste twee kwartalen van 2016, maar in het derde kwartaal weer een stijging vertoont. Het aantal gastouderopvanglocaties is gedaald sinds januari 2016, van 34.504 naar 34.003 in oktober 2016.